

G A Z E T A L W O W S K A.

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami na kwartał: dla odbierających w samym Lwowie 4 zr. 48 kr., na pocztanie lwowskim 5 zr. 12 kr., na wszelkich innych pocztaniach 5 zr. 36 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku płaci się od wiersza w półkolumnie (drukem górnym) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery płaci się wedle tego ile na zwyczajny druk obrachowane miejsce zajmą. Redakcja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Czwartek

N^{ro} 21.

17. lutego 1842.

Przegląd artykułów.

Wiadomości zagraniczne: Portugalia: Zaburzenie w Oporto.

Hiszpanija: Wnioszek do ustawy o kościelnych stosunkach z Rzymem.

Anglija: Otwarcie parlamentu i mowa z tronu. — Rozprawy nad adresem odpowiedzi na mowę z tronu. — Powstanie w Brazylii.

Francyja: Nadzwyczajne kredyty z r. 1840 i 1841. — Ustawa o kolejach żelaznych. —

O wnioskach pp. Gannerona i Ducos.

Belgija: Przybycie JKMości Króla Pruskiego do zamku Laeken.

Rossyja.

Nowiny Lwowskie.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Zaleszczyki.

Dodatek nadzwyczajny.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Portugalia.

Podług korespondencji w londyńskim piśmie *Globe*, zaszło d. 20go stycznia w Oporto jakieś zaburzenie podczas ogłoszenia tamże konstytucyi, daniej przez Dom Pedra. Wiadomość ta, jak słychać, doszła d. 23go do Lizbony statkiem parowym, na którego pokładzie, jak głoszą, znajdowało się także kilka osób, które przed rozruchanym gminem z Oporto uciekły, a między tymi wydawca dziennika opozycyjnego pod nazwą: *Athleta*. W jaki sposób ta rewolucyja powstała, mimo obszernych wiadomości z Lizbony z dnia 24go stycznia, umieszczonych w dzienniku *Times*, mało co dowiedzieć się można; to tylko głoszą, że załoga pod dowództwem barona Santa Maria, żadnego współdziału w takowym nie miała i że rozruchy rozpoczęły się od gminu, który ogłaszając wśród radosnych okrzyków konstytucyję, puszczal mnóstwo rakiet, a w wieczór tłumem szedł do Villanova de Gaja (na

drugim brzegu rzeki Duero), w celu żądania od Królowej przyjęcia prośby, którą urząd municypalny Królowę o potwierdzenie konstytucyi uprasza,

Hiszpanija.

Przedłożony przez ministra sprawiedliwości kongresowi wniosek do ustawy o kościelnych stosunkach, opiewa jak następuje: Naród hiszpański nie uznaje zastrzeżonych sobie przez apostołską stolicę praw, co do władzy biskupów. Wszelkie znoszenie się listowne z Rzymem, celem osiągnięcia łask, odpustu, dyspensy i urzędów kościelnych, zakazuje się pod karą. Brewe, reskrypta i bule papięzkie, przesłane mieszkańcom tego Królestwa nie mają być wykonane, a osoby, któreby je posiadały, mają takowe pod karą w przeciągu 24 godzin do rządu odesłać. Dopóki Kodeks cywilny nie rozróżni ściśle kontraktu ślubnego od sakramentu małżeństwa, dopóty arcybiskupowie i biskupowie tyjące się dyspensy wypadki, rozstrzygać będą. Pod żadnym tytułem nie wolno kosztem Hiszpanii posyłać do Rzymu pieniędzy z kraju, czy to pośrednio lub bezpośrednio, pod karą utraty posłanej sumy, lub też pod karą pieniężną, wynoszącą tę sumę w dwójnasób. Nuncyusz lub poseł Jego Świątobliwości, upelnomocniony do udzielania dyspens bez wszelkiej nawet opłaty, nie będzie nigdy w Hiszpanii przyjętym. Wydane im w tym celu pełnomocnictwa, będą zatrzymane, gdy bule swoje do widymowania przedłożą.

Naród odrzuca zastrzeżenie stolicy apostołskiej co do potwierdzania w Rzymie nowowyzbranych biskupów, jak i co do wydawania bul do prałatów hiszpańskiego kościoła. Punkt ten zregulować należy podług 6. kanonu dwunastego *concilium* odbytem w Toledo. Gdyby prezentowany dla kościoła hiszpańskiego kapłan, starał się w Rzymie o potwierdzenie, wydanie buli, lub o płaszcz biskupi, i takowe potajemnie otrzymał, będzie z Królestwa wy-

dalonym, a jego majątek świecki skonfiskowanym. Kary te dotkną prałatów, którzyby się wykonaniu niniejszej ustawy sprzeciwiali. Wszelkie papieżkie pisma dotyczące się władzy papieża, jako środkowego punktu jedności kościelnej, są pozwołone; mają być jednak przesyłane na ręce rządu, który rozważy, ażali do tej kategorii należą; w przeciwnym razie, będą zatrzymane. *Agencias de preces* zostają w Madrycie jak dotąd zakazane. Arcybiskup z Toledu, którego pisma hiszpańskie jako męża liberalnych zasad opisuja, miał przeciw temu wniosłowi do ustawy protestować, i oświadczył, że woli raczej Hiszpanija opuścić; aniżeli na te jawne nieprzyjacielskie kroki z Rzymem zezwolić.

Madryt dnia 29go stycznia. Posiedzenia kongresu przybierają z każdym dniem nieznaczniejszy charakter i zamieniają się w nieparlamentarską osobistą kłótnię.

Infant Don Francisco przysłał tu hrabiego Parcent z Burgos, celem wyjednania od rejenta dla siebie pozwolenia, aby w tém mieście zamieszkał, a że rejent na to zezwolić nie chciał, zażądał Infant, aby mu posłano rozkaz na piśmie, że mu do Madrytu przybyć nie w-luo. Ale gdy i na to rejent nie zezwolił, więc Infant postanowił, a przynajmniejśm tym się odgrażał, z swoją familiją powrócić do Francji.

Z koszar, które dotychczas dla gwardyi królewskiej przeznaczone były, a które obecnie zajmuje przyboczna straż *Espartera*, kazał tenże pozdejmować herby królewskie, a na ich miejsce swoje poprzybijac.

Przed kilka dniami porozdawano pomiędzy miliciję narodową ostre ładunki.

Kongres przyjął dzisiaj paragraf adresu, który się stosunków zagranicznych dotyczy.

Biblijotekarz Eskuryjału Don Jose Quevedo ogłosił publicznie wiadomość tę za bezzasadną, jakoby Rejent p. Guizotowi ofiarował w darze skrzynię rzadkich książek i rękopisów z biblijoteki Eskuryjałnej. Podług doniesienia p. Quevedo nie tylko, że biblijoteka Eskuryjału żadnego rękopisu nie utraciła, ale nawet kilka ważnych rękopisów, które w czasie wojny o niepodległość zaginęły, znowu odzyskała.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Otwarcie parlamentu. Posiedzenie królewskie na dniu 3go lutego. Wczoraj ukończono w izbie wyższej przygotowania do przyjęcia Królowej i dostojnego Gościa Króla Pruskiego przy otwarciu

parlamentu. Po prawej stronie tronu Królowej stało królewskie krzesło dla księcia Walii, które, jak rzecz naturalna, przez wiele lat jeszcze zajetém nie będzie; po lewej stało krzesło dla małżonka Królowej. Wywyższenie, na którym umieszczono tron, jak i podłogę parlamentowej sali, okryto nowymi kobiercami, tron zaś i podnózek tronu wybito pasowym aksamitem ze złotemi haftami i frezłami. Nowe krzesło dla księcia Walii jest miśterniej roboty, zrobione podług wzoru krzesła tronowego, tylko nieco mniejsze, mające to same przepyszne ozdobienie. Na poręczu krzesła jest herb księcia, Jego emblema: pióra i Jego dewiza.

Również po prawej stronie tronu, ale na podłodze parlamentowej sali, niedaleko ławki biskupiej, ustawiono dla Króla Pruskiego zwyczajne krzesło. Już od samego rana zebrala się nieprzeliczona masa ludu w parku i na ulicach wiodących od pałacu buckinghamskiego do izby wyższej. Zaraz po pierwszej godzinie wyruszył orszak z pałacu Buckingham. Królowa i Król byli po drodze od zebranej masy ludu z uniesieniem witani. O godzinie 12tej rozwarto podwoje izby wyższej i wpuszczono osoby mające bilety, a wkrótce cały gmach był przepelniony najświetniejszym zgromadzeniem. Przybycie Królowej zapowiedziano królewską salwą i odgłosem trąb. Po kilku minutach weszła Królowa z galeryi do izby parlamentu, poprzedzona heroldami; lordkanclerz niósł wielką pieczęć, a za nim postępowali wysocy urzędnicy państwa. Gdy Królowa usiadła na tronie, lordkanclerz klęcząc wręczył Królowej mowę z tronu, poczem stanął za krzesłem księcia Walii, polożywszy na niem swoje urzędowe pieczęcie. Król Pruski zajął swoje miejsce po prawej ręce tronu w sali parlamentowej, a księżę Albert po lewej, o jeden stopień niżej, jak Królowa. Mistrz ceremonii otrzymał rozkaz wezwania izby niższej przed kratki, a gdy się mowca w swój urzędowej szacie, wraz z wielą członkami izby niższej ukazał, odczytała Królowa głośno i wyraźnie następującą mowę z tronu:

Milordowie i Mości Panowie!

Gdy tu przed Wami w parlamencie stawam, nie mogę nie złożyć publicznie Moich najszczerzych dziękczynień Wszechmocnemu Bogu z powodu urodzin księcia, Mego syna. Zdarzenie to uzupełniło Moje domowe szczęście, i zostało przyjętém od Mego wiernego i przychylnego ludu wszelkiemi oznakami przywiązania do Mojej osoby i Mego rządu.

Spodziewam się, że WPanowie macie udział

w radości, którą Mi dobry Mój brat i sprzymierzeniec Król Pruski, będąc na Moję prośbę osobiście chrzestnym ojcem przy chrzcie księcia Walii, Swoją obecnością w tym kraju sprawił.

Odbieram od wszystkich państw i książąt zapewnienie ich szczerych życzeń, utrzymania z naszym krajem i nadal przyjaźnych stosunków.

Z wielką radością donoszę WPanom o zawarciu traktatu z Cesarzem Austryjackim, Królem Francuzkim, Królem Pruskim i Cesarzem Rossyjskim celem istotnego utłumienia handlu niewolnikami, któryto traktat parlamentowi przedłożony będzie, skoro wymiana ratyfikacyj nastąpi.

Również będzie WPanom przedłożony traktat, który zawarłam z temiż Mocarstwami i Sultanem w celu bezpieczeństwa Wysokiej Porty i utrzymania powszechnego pokoju.

Przywrócenie dyplomacycznych i przyjaźnych stosunków z państwem Teheranu zdziałało zupełnie zawarcie handlowego traktatu z Królem Perskim, który w moc mego rozkazu również WPanom przedłożony będzie.

Rozpoczęłam z różnemi państwami układy, które, jak się spodziewam, będą uwieńczone zawarciem traktatów, a które na sprawiedliwej zasadzie obopólnych korzyści oparte, obszerniejsze pole dla handlu i przemysłu otworzyć powinny.

Ubolewam, że nie mogę WPanom oznajmić przywrócenia przyjaźnych z rządem chińskim stosunków. Skutek, jakim nasze kroki nieprzyjacielskie przeciw temuż mocarstwu dotychczas uwieńczone były, jak i moje zaufanie w szczęście naszego oręża i waleczność wojsk naszych tak morskich jak i lądowych, dają mi niepłonną nadzieję, że nieporozumienia z rządem chińskim wkrótce ukończone, a nasze handlowe z tym krajem stosunki na pomyślniej posadzie ustalone będą.

Mości Panowie izby niższej!

Wnioski na ten rok już wygotowano i WPanom przedłożone będą.

Mam zupełną nadzieję, że WPanowie działając podług zasad mądrzej oszczędności przychylicie się do przyzwolenia sum dla służby krajowej, jakich potrzeby państwa wymagają.

Milordowie i Mości Panowie!

Polecam bezpośredniej uwadze WPanów stan finansów i wydatków kraju.

Wdzieliście WPanowie z ubolewaniem, że roczny przychód już od lat kilku nie wystarczał na pokrycie publicznych ciężarów; a ja

mam nadzieję, że WPanowie będąc przekonani o złych skutkach, jakieby z ciągłego niedostatku w tej mierze podczas pokoju wyniknąć musiały, obmyślicie troskliwie najlepsze środki dla zapobieżenia temu.

Polecam także rozwadze WPanów ustawy, tyżące się przywozu zboża i innych z zagranicy artykułów.

Naradom WPanów będą przedłożone środki, zmierzające do polepszenia ustaw o bankructwie i te, które się tyczą jurysdykcji sądów kościelnych w Anglii i Walii.

Byłoby również pożądanem, gdybyście WPanowie wzięli pod rozwagę ustawy zawierające regulamin pod względem spisywania wyborców członków parlamentowych, a to celem przejrzenia tychże ustaw.

Z głębokim smutkiem patrzyłam na niestającą nędzę w rękodzielniczych obwodach kraju. Cierpienia i niedostatek żywności wynikające znoszone z rzadką cierpliwością i wytrwaniem.

Jestem pewną, że narady WPanów o różnych ważnych przedmiotach, które Waszą uwagę zajmą, kierowane będą oględnem baczeniem na interes i trwałą pomyślność wszystkich klas Moich poddanych, i upraszam WPanów nadewszystko, byście usiłowaniem swoim pomnożyli dobro kraju, dali pochop przedsięwzięcia i przyczynili się do szczęścia Mojego ludu.

Po tej mowie oddaliła się Królowa wraz z Królem Pruskim, księciem Albertem i innemi osobami z królewskiego orszaku i wszyscy wrócili do pałacu Buckingham w tymże samym jak wprzód porządku.

Rozprawy parlamentowe. Izba wyższa. Posiedzenie na dniu 3. lutego. Adres odpowiedzi na mowę z tronu wniósł margrabia Abercorn, zwracając szczególnie uwagę izby na paragraf odnoszący się do stanu finansów. Stan ten, rzekł mowca, wymaga koniecznie silnego, wielkiego środka dla pokrycia dotychczasowego ubytku, a to tem bardziej, gdy redukcye i oszczędzenia dotychczasowe, jakkolwiek były wielkie, nie wystarczały. Również się cieszy, że kwestyja o ustawie zbożowej będzie wzięta wcześniej pod rozwagę. Przymtem zganił postępowanie burzycieli kraju, usiłujących naród przekonać, że korzyści rolnictwa i rękodzielców pogodzić się nie dadzą; on ma nadzieję, że znajdzie się sposób, któryby dobro równie tak konsumentów jak i producentów ochronił. Okazawszy potem potrzebę, aby parlament zajął się środkami dla zapobieżenia powszechnej nędzy, odczytał

adres, który, jak zwykle, te same zawiera punkta, co mowa z tronu.

Podobnie i lord Melbourne oświadczył, że jest równie zadowolony mową z tronu, jak i mowami, które takowa wywołała. Również miał to za dobrą wróżbę dla kraju, że naczelnicy rządu dobre mają zdanie o sprawach, któremi kierować mają. O sprawie chińskiej uczynił tę uwagę, że też od czasu, jak terazniejszy prezydent izby handlowej oświadczył, że załagodzenie jej jest niepodobnem, znaczne zrobiła postępy; gdyż według mowy z tronu wszystkie nieporozumienia z rządem chińskim mają być wkrótce usunięte i handlowe z tymże krajem stosunki Anglii na trwalszej podstawie ustalone. Przeciw zatrzymaniu zmiennej skali cła zbożowego, którą niedorzecznym systemem nazwał, oświadczył się jak najenergiczniej, wątpił jednak, aby ustawodawczą drogą nędza powszechna mogła być całkiem usunięta.

Izba niższa. Posiedzenie na dniu 3. lutego. Obrady rozpoczęły się przedłożeniem kilku wniosków ministryjalnych, które wkrótce mają być odczytane. Między innymi oświadczył Sir R. Peel, że na dniu 9. b. m. wniesie o utworzenie wydziału parlamentowego, który się rozbiorem ustaw zbożowych zająć ma. Późem hrabia March, najstarszy syn księcia Richmond, mający dopiero 23 lat i po raz pierwszy obecny w parlamencie wniósł adres odpowiedzi na mowę z tronu.

Gdy wnioskodawca dotknął pokrótce niektórych punktów mowy z tronu, rozwiódł się obszerniej o finansach i ustawach zbożowych. Okazał potrzebę zrównania przychodów z wydatkami; oświadczył się oraz przeciw myślniej i nierozumniejszej oszczędności, która środki krajowej obrony uszczupla. Jednakże nałożonych na kraj podatków nie powinny dźwigać uboższe klasy. Co do ustaw zbożowych to pochwalił, że ci przejrzenie tychże ustaw przedsięwziąć mają, którzy się troszczą o bezpieczeństwo rolnictwa, nie zaś ta partya, z których jedni oświadczenia się za stałym cłem 8 szylingów, drudzy zaś za zniesieniem ceł ochronnych. Odczytał potem adres, który przez pana Beckett, członka zgromadzenia Leeds był popieranym.

Po odczytaniu przez mowcę po raz drugi mowy z tronu, powstał lord John Russell. Oświadczył, że się zgadza z wielą punktami adresu, również się cieszy, że przedmioty, na które terazniejsi ministrowie uwagę parlamentu zwracają, są te same, które poprzednicze ministryjum zajmowały. Mówił potem o wy-

chodźtwie, ustawie o ubogich i co do ustawy zbożowej za stałym cłem obstawał. Nie przychylił się do przyzwolenia nowej taksy, polecił tylko modyfikacyję w angielskim systemie handlowym, z którejby się korzystnych skutków dla skarbu spodziewać można. W adresie nie znalazł nic takiego, coby nie zasługiwało na jednogłośne przyzwolenie izby. Nakoniec powtórzył przyrzeczenie, które dał w czasie wystąpienia swego z ministryjum, że środki rządu godnie i bez wszelkiego stronictwa roztrząsać będzie, chociaż sobie tak nie postąpiono ze strony opozycyi pod względem środków, które poprzednicze ministryjum przedsięwzięło.

Sir Rob. Peel oświadczył, że ta zgodność zdań zadowolnia go, ale nie zadziwia. Byłoby pożądanem dla ministrów, gdyby zaraz na pierwszym posiedzeniu nie zobowiązywano izby niższej do stanowczych środków, których ona jeszcze ani rozpoznać ani pod rozwagę wziąć nie mogła. P. Escourt uskarżał się na wyłączenie księcia Buckingham z gabinetu i zakończył rozprawy kilką ogólnymi uwagami, które nic ciekawego nie zawierały. I w izbie niższej przyjęto ten adres bez głosowania, równie jak i drugi zawierający życzenie szczęścia księciu Albertowi z powodu urodzin księcia Walii.

Według doniesienia z biura heraldycznego w Dublinie pod dniem 25. stycznia, mianowała Królowa swego małżonka kawalerem irlandzkiego orderu ś. Patryka i uchwaliła zarazem, aby tenże przed wszystkimi kawalerami tegoż orderu miał pierwszeństwo, i aby nie było więcej nad 22 członków, jak długo książę Albert żyje.

Dane na dniu 3. lutego przez księcia Sussex na cześć Króla Pruskiego śniadanie było zastawione w wielkiej sali jadalnej w pałacu Kensington. Stół jaśniał od najkosztowniejszych sreber. Przy tej sposobności wniósł Król toast na cześć Królowej Wiktoryi w następujących słowach: »Oto spełniam ten toast za zdrowie najdostojniejszej, najulubieńszej i największej Damy; najdostojniejszej przez swoje przodki, najulubieńszej przez dane jej od Boga przymioty serca, a największej przez swój naród! — Spełniam ten toast za pomyślność Królowej! Boże błogosław Jej!« Po każdym toaście przegrywał pfeifer Jego Królewiczowskiej Mości jako hrabi na Invernessie, szkockie pieśni i w jedwabnym złotem haftowanym tartanie szedł krokiem wojskowym w okół stołu. Gdy Król powstał od stołu, szedł tenże przed Królem i przegrywał pieśń: *Just*

idą Campbellowie. O godzinie pół do szóstej oddalił się Król z pałaca księcia.

Wystąpienie księcia Buckingham z ministeryjum uważają dzienniki opozycyjne za pierwszy znak upadku ministeryjum Peela; gdyż Peel obstaje zapewne za takimi zmianami w ustawie zbożowej, któreby ze strony właścicieli dóbr, opozycję wywołać mogły. Właściciele dóbr zapewne nie tak łatwo o czémś zapomną, ani też łatwo nauczą się czegoś; jak długo jednak Sir Ed. Knatchbull zostaje w ministeryjum, a hrabia March, syn księcia Richmonda adresem do izby niższej się zajmuje, (którato rola już od kilku dni jemu przydzieloną została), tak długo można być pewnym, że albo projektowane zmiany nie są tak bardzo znaczne, albo że się Peelowi udało przekonać naczelników owęj zaciętej walki o niezbedności wielkiej reformy, lub też ich nakłonić do uległości surową pogroźką, że złoży swoje posadę. Ale książę Buckingham a oświadczał się zawsze tak stanowczo przeciw wszelkiej zmianie, i utrzymanie istniejącego prawa było mu tak wyłącznie sprawą honorową, że mniej wypada się dziwić nad jego wystąpieniem, jak raczej nad tēm, że mógł kiedy mieć udział w rządzie, którego było obowiązkiem, choć w czēmeś zrobić odmianę. Liga tymczasem widząc, że klin wbity zdziałał rozdwojenie, przygotowuje się do powtórzenia silniejszych razów. Torysowie odnieśli w Dublinie zwycięstwo; przeciwnicy zaś grożą unieważnieniem wyborów, przy których miało zająć wiele wykroczeń przeciwko prawu.

London dnia 5. lutego. Wczorajsze wieczorne i dzisiejsze ranne gazety donoszą, iż Króść Król Pruski, w towarzystwie księcia Albrechta, dnia wczorajszego z rana z swiata swoją pałac Buckingham opuścił, i do Woolwich się udał. Oddział pierwszego pułku gwardyi nadwornej towarzyszył królowi, a mnóstwo ludu zgromadziło się z pierwszym rankiem do Woolwich dla przypatrzenia się strzelaniu z moździerzy i śmigownic, i obrotom miejscowej artyleryi, które się w obec Jego Króla. Mości przed wyjazdem do Ostendy odbywały.

Adres odpowiedzi na mowę z tronu przyjęto zaraz przedwczoraj w wieczór w obu izbach bez głosowania. W izbie wyższej mówił lord Brougham z wielkim zapalem o odwiedzinach Króla Pruskiego.

Książę Buckingham na wczorajszym posiedzeniu izby wyższej usprawiedliwił się względem swego wystąpienia z ministeryjum, zapewniając, iż jedynie dla tego tylko od-

dzielił się od swoich kolegów, ponieważ się z nimi różni co do szczegółów w uczynionych przez nich wnioskach względem ustaw zbożowych; w innych zaś sprawach nie odmawia or dla ministeryjum swęj silnej i wiernęj pomocy. W izbie niższej oświadczył Sir Robert Peel, iż w jak najkrótszym czasie plan swój względem ustaw zbożowych izbom przedłoży.

Nadeszła do Liwerpolu wiadomość z Brazylii o powstaniu całej prowincyi Ceara przeciw istniejącej władzy. Wice-prezydent, przypatrujący się z okna temu zaburzeniu został od powstańców zabitym, a jego żonę o mało że nie tenże sam los spotkał. Panowało tamże zupełne zawichrzenie i największa obawa. Mieszkańcy, którzy mieli co do stracenia, ratowali się z swoim majątkiem ucieczką do Pernambuco na pokładzie statku parowego. Obawiano się rozszerzenia insurekcyi aż za granicę północną Brazylii. Okręt *Rosalia*, który tę wiadomość przywiózł, opuścił Paraibę na dniu 23, grudnia.

Francyja.

Paryż dnia 5. lutego. Biura izby deputowanych zajmowały się wczoraj roztrząsaniem wniosku do ustawy o nadzwyczajnych kredytach na rok 1840 i 1841. Ministeryjum wojny przekroczyło bardzo znacznie uprojektowane w przeszłym roku wydatki; wydało bowiem 19,825,929 franków więcej, niż budżetem było przyjęto.

Messenger zawiera dziś urzędowe doniesienie, że rząd przedłoży izbom wniosek do ustawy o całym systemie wielkich linii kolei żelaznych. Zdaje się więc, że zaszła w ministeryjum pod względem tego przedmiotu różność zdań już usuniętą została.

Do rozpraw nad wnioskiem pana Gannona o niezgodności wynikającej z posiadania kilku urzędów (*incompatibilite*) zapisali się następujący mowcy: Za wnioskiem: pp. Vatry, Gauzier, Cotelle, Combarel, Larcy, Sade, Pagés, Mauguin i Tracy; przeciw wnioskowi pp. Liadières i Res-sigac. Za wnioskiem p. Ducos o obie-ralności głów zdolnych (*capacite*) zapisali się: pp. Gauzier, Delespaul, Combarel, Bachard, Lacrosse, Mauguin i Tracy; przeciw wnioskowi: pp. Liadières i Muret de Bord.

Stan zdrowia p. Soult'a polepsza się z każdym dniem; dziś po raz pierwszy wyjechał na przechadzkę i bawił całą godzinę.

Wydano niespodzianie przed kilkoma dniami

rozkaz uwięzienia kilku z pierwszych urzędników przy tutejszej prefekturze. Miano się bowiem dowiedzieć o najszkaradniejszym oszustwie w biurach departamentowej prefektury. Bliższe szczegóły zapewne dopiero po ukończeniu sądowej instrukcyi będą wiadome.

Giełda z dnia 4. lutego. Dziś przy otworzeniu giełdy stały bardzo dobrze francuzkie renty; później jednak spadły. Mówiono, że minister finansów sprzeciwia się ciągle projektom o kolejach żelaznych, które minister budowli publicznych izbom przedłożył zamysła. P. Humann opierał się na tém, że przez wydatki, któreby te wnioski za sobą pociągnęły, w przedłożonym przez niego budżecie zaszedłby nieład.

Belgija.

Bruxela dnia 5. lutego. JK Mość Król Pruski przybył dziś w południe o godzinie 1ej minucie 20tej do zamku Laeken. Przed południem już o godzinie dziesiątej udały się powozy królewskie do stacyi kolei żelaznej dla oczekiwania orszaku powozów z Ostendy. J. R. Mość siedział w nowej król. berlince, w której się także pruski poseł w Bruxelli, p. Armin, generał Hane de Steenhuyse i major Dieskau, oficer z świty Króla Belgijskiego, znajdowali.

Rossyja.

Na dniu 8. stycznia rozstał się z tym światem w Wilnie biskup dyjecezalny wileński JX: Jędrzej Benedykt Kłagiewicz.

Nowiny lwowskie.

Towarzystwo galicyjskie do popierania Zakładów Ochrony małych dzieci, obchodziło dzień 8my b. m. jako święto urodzin Cesarzowej Matki nabożeństwem uroczystém w kościele OO. Bernardynów. Wszyscy obecni zanosili szczeré modły o pomyślność i najdłuższe życie najdosłojniejszej Opiekunki wiedeńskich zakładów Ochrony małych dzieci, i o dobre powodzenie tutejszego zakładu.

Do funduszu na budowę gmachu dla chorych i sierot pod zarządem Sióstr Miłosierdzia przez JX. Michała Kulczyckiego, proboszcza budzanowskiego, zapisanego (jak o tém już w Gazecie nr. 17. donieśliśmy), przyczyniła się też wżna. Tekla z Bobrowskich Skarzynska, właścicielka Budzanowa, a to zapisem na wieczne czasy po 50 czerw. złotych rocznie,

nadto sześć beczek piwa, wolne mléwo, pastwiska i dwa morgi ogrodu. JW. hrabina Mierofiarowała na ten cel 400 zr. m. k., a JW. hrabianka Borzęcka 40 zr. m. k. Dobroczynne osoby, któreby do wzniesienia tego znaczących kosztów wymagającego zakładu przyczynić się chciały, raczą ofiary swe przesłać wprost do Budzanowa, lub też złożyć je we Lwowie u przewielebnej wizytatorki Sióstr Miłosierdzia.

Z Tarnowa donoszą nam, iż dnia 5go b. m. odbył się w tém mieście bal na korzyść ubogich; czysty dochód z tego balu 180 zr. m. k. wynoszący, zawdzięczyć najwięcej należy staraniom tamtejszego burmistrza p. Hinglera i c. k. komisarza obwodowego p. Banhölzla.

I w Jarosławiu dana była ostatniego poniedziałku zapust, zabawa z tańcami na korzyść ubogich. Zebrany z téj zabawy dochód w sumie 221 zr. 30 kr. m. k. użyto dla wsparcia istotnego ubóstwa.

Alexander hrabia Batowski, wielki Łowczy Królestwa Polskiego, kawaler orderu śgo. Stanisława i legii honorowej, 86letni starzec, zakończył na dniu 29. grudnia r. z. bieg chwalebego życia w majątności swojej we Francyi, blisko miasta Metz położonej. Nieutuleni w żalu syn, córka i zięć etaczali go przy zgonie.

Do stolicy naszej przybył właśnie pan Zieliński, solo-tancerz teatru warszawskiego, dla udzielania nauki tańców podług najnowszéj metody paryskiej i własnej. Zabawi tylko do Świąt wielkanocnych; — mieszka w hotelu Dreznera.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencyi prywatnej.)

Zaleszczyki, dnia 12. lutego. Ceny zboża nie zmieniają się u nas, i są te same, co w przeszłym miesiącu, i tak: korzec pszenicy 6 zr. do 6 zr. 30 kr., żyta 3 zr. 45 kr. do 4 zr., jęczmienia 3 do 4 zr., owsa 2 zr. 15 kr., hreczki 2 zr. 30 kr. w. w. Wadra wódki 20-stopniowej 2 zr. 30 kr., w wielkich partyjach 2 zr. 15 kr. w. w. — Na zboże w wielkich partyjach nie masz kupca, tylko kukurudze skupują nieco dla Węgier, i za korzec jej dają po 3 zr. 30 kr. w. w.

TEATR POLSKI.

Jutro. *Kantat*, czyli: *Pierwsza godzina*, melodramat w 3 aktach.

Dodatek nadzwyczajny do Nru 21. Gazety Lwowskiej.

---

(431)

DONIESIENIA LITERACKIE MUZYKALNE I ARTYSTYCZNE.

w księgarniach

JANA MILIKOWSKIEGO,

w e

LWOWIE, STANISŁAWOWIE I TARNOWIE

dostać można:

(Cena w monecie konwencyjnej.)

UWIADOMIENIE

o OBICIACH PAPIEROWYCH.

Księgarnie Jana Milikowskiego
we Lwowie Stanisławowie i Tarnowie
otrzymały najnowsze próbki
papierowych obiciów na rok 1842

c. k. uprzywilejowanej fabryki Spörlina i Zimmermana, różniące się od obiciów dawniejszych. Odznaczają się świeżością barw i wielką ich różnorodnością, oraz gęstością w złożeniu. Mieniające się kolory, kłęśność lub wypukłość kwiatów w sposobie płaskorzeźby, niekiedy ich aksamitna szorstkość przyczyniają się wielce ku ich ozdobie.

**Osobliwiej zaś piękne są srebrne i złote
odciski.**

Znana jest także ich trwałość i ztąd zapewne chętnie będą poszukiwane.

Podpisany pospiesza donieść szanownej publiczności, że może je przesyłać do pokazania osobom, któreby je nabyć chciały, a to w miejsca nie zbyt odległe, i nie dłużej jak na tydzień. Cena zaś ich jest ta sama, jako podpisanemu wspomnieni Spörlin i Zimmermann wyznaczili, i jest niższa, niż w latach dawniejszych.

Lwów dnia 15. Lutego 1842.

Jan Milikowski.

Erschienen unter hohem Protectorat und ohne pekuniären Gewinn.

Dritte Auflage in vier Monaten.

Für 24 Kreuzer oder 7½ Silbergroschen Preuss. (!!!)

ist in allen Buchhandlungen, namentlich in der unterzeichneten, wieder vorrätzig und zwar in Exemplaren mit neuen scharfen Abbildungen der dazu gehörigen geistlichen Kunstblätter.

Historisch-biographisches Universum.

Eine Bilder-Chronik

von

denkwürdigen Ereignissen und berühmten Menschen.

Von einer Gesellschaft von Gelehrten und Künstlern.

Enthält in gedrängter schöner Sprache eine Schilderung der wichtigsten geschichtlichen Momente und der Großthaten merkwürdiger Menschen aller Länder, Zeiten und Völker. — Diese Erscheinung beweist auffallend, wie nur vereinigte Kräfte zum Besten nützlicher und erfreulicher Fortschritte das leisten können, was dem Einzelnen auszuführen oft unmöglich wäre. Eine so glänzend dankbare Aufnahme hat aber wohl auch in den letzten Jahrzehnten kein Buch gefunden, wie dieses!

Von der Gesellschaft zur Beförderung des Nützlichen und Schönen.

Hilfender, klarer und wahrer Text.

Mit Stahlstichen von u. nach Meißner.

Höchst wichtige Anzeige für die Herren Branntweinbrennerei-Besitzer!

So eben erschien und ist durch alle Buchhandlungen des In- und Auslandes wieder zu haben:

Die Branntweinbrennerei

nach ihrem gegenwärtigen Standpunkte 2c. 2c.

Von **Wilhelm Keller**, Apotheker I. Classe und Vorsteher eines Brennerei-Lehrinstitutes.

Zweite verbesserte und stark vermehrte Auflage.

Zwei Theile.

Zusammen 1120 Seiten in Octav nebst einer Kupfertafel in groß Folio. Maschinen-Wellpapier. 1842. Elegant geheftet complet 4 Thlr. 15 Sgr.

(Berlin, Druck und Verlag von **D. F. Amelang**, Brüderstraße Nr. 11.)

Nur wenige von den bisher in großer Anzahl über Branntweinbrennerei erschienenen Schriften dürften an Vollständigkeit, Gediegenheit und Brauchbarkeit vorliegendem Werke gleichzustellen seyn, von dem daher auch in Zeit von kaum einem Jahre eine starke Auflage vergriffen und eine neue nöthig wurde. Diese jetzt erschienene zweite Auflage ist von dem Herrn Verfasser, vermöge seiner Stellung, nach den Anforderungen unserer Zeit, durchgehends genau berichtet, vielseitig bedeutend verbessert und mit eben so zahlreichen als wichtigen Zusätzen vermehrt worden, so daß darin Alle, deren Geschäft und Erwerbszweig die Branntweinbrennerei ist, jeden nur irgend zu fordernden Aufschluß darüber gewiß zu ihrer völli gen Zufriedenheit finden werden. Durch vielfache, im größten Maßstabe ausgeführte Versuche ist es dem Verfasser gelungen, die Vortheile aller neuen, eigenthümlichen und anscheinend auf die richtigen Principien basirten Einmeischmethoden gehörig zu würdigen. Die beste Reinigungsart der Gefäße, die Ausgährung des reinen Stärkemehls und die so schwierige Gewinnung eines ganz fuselfreien Spiritus unmittelbar aus der Meische ist hier deutlich dargehan, so wie auch der Stellung des Steuerefficienten zum Steuerpflichtigen und der Besteuerung des Branntweins überhaupt ganz besonders erwähnt. Außerdem wird auch der Brennerei-Lehrinstitute gedacht, wie solche zum größten Nutzen der Lernenden geleitet werden müssen, und endlich sind noch die Vorzüge der in der Praxis bewährtesten Apparate und der in der That ganz neuen Einmeisch- und Kühlmachines klar aus einander gesetzt, selbige auch durch eine neu beigegebene Kupfertafel veranschaulicht. Wenn nun dieses treffliche Werk schon bei seinem ersten Erscheinen der günstigen Aufnahme sich zu erfreuen hatte, so wird sie ihm in seiner neuen Gestalt gewiß in einem noch viel höhern Grade zu Theil werden.